

Raadsplein besluitvormend

Datum 26 november 2018

onderwerp Beantwoording toezegging Outcomecriteria
portefeuillehouder Michiel van Willigen
informant Jonker, Sabina (2013)
medeopstellers
afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling
bijlagen Voorstel: Informatienota beantwoording toezegging Outcomecriteria

Voorgesteld besluit raad

kennis te nemen van:

Bijgaande toelichting betreffende het gebruik van outcome criteria in de jeugdzorg.

Informatienota voor de raad

Datum 25 september 2018

Onderwerp	Beantwoording toezegging Outcomecriteria
Versienummer	V.1

Portefeuillehouder Wethouder Van Willigen

Informant Sabine Jonker
Afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling
Telefoon 038 498 2071
Email S.Jonker@zwolle.nl
Bijlagen -

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

Bijgaande toelichting betroffede het gebruik van outcome criteria in de jeugdzorg.

Datum 25 september 2018

[Toelichting op het voorstel](#)

Inleiding

Naar aanleiding van het raadsdebat 25 juni j.l. zijn er vragen gesteld over de outcome criteria jeugdhulp. In het raadsdebat van 9 juli 2018 is hierop een toezegging gekomen om u te informeren over het proces te komen tot een meer volledig beeld van de outcome criteria. Graag willen we u met deze memo een toelichting geven over welke informatie over de outcome criteria reeds beschikbaar is en besluiten die zijn genomen om hier verder invulling aan te geven maar dan in bredere context niveau van monitoring waar outcome criteria onderdeel van zijn.

In deze memo geven we u een beeld van de outcomecriteria die nu bekend zijn en schetsen we de verdere doorontwikkeling op het gebied van monitoringsinformatie.

Kernboodschap

In de afgelopen jaren is tijdens de focus op continuïteit van zorg en ondersteuning binnen jeugd ook gekeken naar een nieuwe stip op de horizon. Een belangrijk uitgangspunt daarbij is dat we kwaliteit en het geleverde resultaat voorop staat. Hierover hebt u in de afgelopen periode verschillende besluiten genomen. Regionaal Serviceteam Jeugd IJsselland (RSJ IJsselland) heeft daarmee gekozen voor een outputgerichte bekostiging. Outputbekostiging: Financiering voor het bereiken van vooraf overeengekomen doelen. Deze keuzes sluiten goed aan bij uw vraag over de outcome criteria en we zullen in dit licht een toelichting geven op de vraag.

Op basis van het regionale visiedocument is er gekozen voor een ander regionaal inkoopmodel, met als basis resultaat gerichte wijze van inkoop. Ook is de opdracht aan de bedrijfsvoeringsorganisatie hierop verruimd, waarvoor u onlangs de gewijzigde begroting heeft vastgesteld. De opdracht rondom de regionale monitoring is hiermee steviger belegd bij het RSJ IJsselland en heeft met de gewijzigde begroting ook de (financiële) ruimte gekregen dit uit te voeren. Met het vastleggen van keuzes en het invoeren van een ander inkoopmodel is nog niet direct resultaat zichtbaar. Verandering en komen tot het gewenste eindresultaat is een proces en kost tijd.

Over Outcomecriteria

Het Nederlands Jeugdinstituut (NJI), de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG), het Kwaliteitsinstituut Nederlandse Gemeenten (KING) en de ministeries van Veiligheid en Justitie en van Volksgezondheid, Welzijn en Sport hebben drie criteria geformuleerd:

1. Uitval van cliënten;
2. Ervaring van cliënten over het nut/effect van de jeugdhulp;
3. Doelrealisatie van de hulp, met aandacht voor:
 - De mate waarin cliënten zonder hulp verder kunnen;
 - De mate waarin er na beëindiging geen nieuwe start jeugdhulp plaatsvindt.
 - En in geval van een individuele voorziening ('niet-vrij toegankelijke jeugdhulp') ook:
 - De mate waarin problemen verminderd zijn en/of zelfredzaamheid/participatie is verhoogd;
 - De mate waarin overeengekomen doelen gerealiseerd zijn.

Datum 25 september 2018

Deze drie geformuleerde outcomecriteria zijn gebaseerd op bestaande praktijken in de jeugd- en opvoedhulp en de jeugd-ggz en op eerder onderzoek rondom prestatie-indicatoren voor de jeugdgezondheidszorg. Voor de jeugdhulp zijn deze outcomecriteria verder uitgewerkt in consultatie met het veld. De outcomecriteria kunnen op meerdere manieren worden gemeten. We gaan nu in op de informatie die nu tot onze beschikking staat en op welke wijze we deze kunnen interpreteren. Outcomecriteria 1 en 3 worden anders gemeten dan nummer 2.

Ten aanzien van ervaring van cliënten over het nut/ffect van de jeugdhulp

Te beginnen met de outcomecriterium 2. *Ervaring van cliënten over het nut/ffect van de jeugdhulp*. Wij willen graag weten wat ouders en jongeren vinden van de jeugdhulp die ze krijgen. Daarom wordt jaarlijks wordt door de gemeente Zwolle een klantervaringsonderzoek uitgevoerd. Het uitvoeren hiervan is vanaf 2016 ook een wettelijke verplichting (Jeugdwet).

De onderzoekspopulatie bestaat uit alle mensen die geregistreerd staan als client Jeugdhulp en hun ouders:

- Zwolse kinderen met jeugdhulp in de leeftijd van 12 t/m 22 jaar
- Ouders van kinderen met jeugdhulp in de leeftijd 0 t/m 17 jaar in Zwolle

De nieuwe cijfers komen in september van dit jaar.

De uitkomsten van dit onderzoek zijn te vinden in openbare bronnen

- <https://www.zwolle.nl/actueel/cijfers-kaarten-en-onderzoeken/onderzoeksdatabank/klantervaring-onderzoek-jeugdhulp-2017>

Op dit moment is via de bovenstaande link het rapport van vorig jaar terug te vinden.

De uitkomsten hiervan zijn niet te benchmarken, omdat hiervoor geen uniforme wijze van meting door het land heen wordt gehanteerd.

Ten aanzien van doelrealisatie en uitval

Het CBS meet de outcomecriteria 3. *Doelrealisatie* en 1. *Uitval* binnen jeugdhulptrajecten. Deze informatie is terug te vinden op: <https://www.waarstaatjegemeente.nl/>

Het CBS hanteert de volgende definities/ classificatie:

<i>Totaal reden beëindiging</i>
<i>Beëindigd volgens plan</i>
Jeugdhulptrajecten die geheel volgens plan worden uitgevoerd.
<i>Voortijdig afgesloten</i>
Trajecten die voortijdig zijn beëindigd. Dit geeft een indruk van de 'uitval' tijdens de uitvoering van de jeugdhulp.
<i>Totaal voortijdig afgesloten</i>

Datum 25 september 2018

<i>In overeenstemming</i>
Trajecten waarbij tussentijds de situatie van de jeugdige of het gezin verandert waardoor de gestarte jeugdhulp niet meer passend is. Bijvoorbeeld als, in overeenstemming met de jeugdige en ouders, gekozen wordt voor de inzet van een ander type jeugdhulp, of afronding van de huidige.
<i>Eenzijdig door de cliënt</i>
De opties 'eenzijdig door de cliënt' en 'eenzijdig door de aanbieder' zijn in feite de opties waarbij van 'uitval' kan worden gesproken. De cliënt komt bijvoorbeeld niet meer naar sessies of onttrekt zich uit de residentiële voorziening. In beide gevallen geldt dat de uitvoering van het plan nog niet is afgerond.
<i>Eenzijdig door de aanbieder</i>
De opties 'eenzijdig door de cliënt' en 'eenzijdig door de aanbieder' zijn in feite de opties waarbij van 'uitval' kan worden gesproken. Het kan ook zijn dat de aanbieder de jeugdhulp stopt. In beide gevallen geldt dat de uitvoering van het plan nog niet is afgerond.
<i>Wegens externe omstandigheden</i>
De uitvoering van het plan kan ook stoppen wegens externe omstandigheden, bijvoorbeeld omdat de jeugdige overleden is of is verhuisd en de hulpverlening bij deze jeugdhulpaanbieder eindigt.

Op waarstaatjegemeente.nl wordt gerapporteerd over beëindigde jeugdhulpverlening met als bron het CBS.

	Beëindigde jeugdhulptrajecten					
	Beëindigd volgens plan			Voortijdig afgesloten totaal		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Zwolle	86,9%	85,0%	84,4%	13,1%	15,4%	15,6%
Deventer	84,2%	83,9%	74,6%	15,8%	16,1%	25,4%
Kampen	84,0%	82,7%	76,8%	14,9%	18,5%	23,2%
IJsselland	86,9%	85,7%	77,9%	13,0%	14,3%	22,1%
Nederland	78,2%	78,1%	78,2%	21,8%	21,9%	21,8%

Trajecten 'Beëindigd volgens plan' zijn naar definitie van het CBS volledig volgens plan uitgevoerd en kunnen in die zin uitgelegd worden als 'Trajecten die het gesteld doel gerealiseerd hebben/ doelrealisatie'.

Voortijdig afgesloten kan echter niet direct worden vertaald naar uitval, omdat in de definitie van waarstaatjegemeente bijvoorbeeld ook 'voortijdige afsluiting met wederzijdse instemming' valt. Zie onderstaande tabel met daarin het totaal aan afgesloten trajecten uitgesplitst. De cijfers in de kolommen E tot en met H vormen samen het totaal onder D.

Datum 25 september 2018

	a	b	c	d	e	f	g	h
	Totaal beëindigde trajecten	Totaal reden beëindiging	Beëindigd volgens plan	Voortijdig afgesloten Totaal voortijdig afgesloten	Voortijdig afgesloten In overeenstemming	Voortijdig afgesloten Eenzijdig door de cliënt	Voortijdig afgesloten Eenzijdig door de aanbieder	Voortijdig afgesloten Wegens externe omstandigheden
	aantal	aantal	aantal	aantal	aantal	aantal	aantal	aantal
Nederland	252240	252240	197340	54905	20245	8585	4505	21570
Deventer	1455	1455	1085	370	45	30	80	215
Kampen	710	710	545	165	65	15		75
Zwolle	1635	1635	1380	255	75	35	15	125
IJsselland	6510	6510	5070	1440	320	145	130	850

Volgens de definitie van het CBS moet alleen de optelsom van kolom F en G uitgelegd worden als 'Uitval'. Dit betekent dat de uitval in 2017 in Zwolle 3,1% is, en niet 15,6% zoals mogelijk geïnterpreteerd wordt op de site van 'waarstaatjegemeente'.

Zie onderstaande tabel met toelichting op beëindigde trajecten 2017. De percentages links van de blauwe scheiding zijn gelijk aan die op de site van waarstaatjegemeente. De percentages rechts van de blauwe scheiding zijn in percentage het totaal van voortijdig afgesloten trajecten nader verkend. De percentages rechts zijn opgeteld gelijk aan het percentage 'totaal voortijdig afgesloten' links. De cijfers 2017 zijn voorlopige cijfers.

	Totaal beëindigde trajecten	Totaal reden beëindiging	Beëindigd volgens plan	Voortijdig afgesloten Totaal voortijdig afgesloten	Voortijdig afgesloten In overeenstemming	Uitval	Voortijdig afgesloten Wegens externe omstandigheden
	aantal	aantal	%	%	%	%	%
Zwolle	1635	1635	84,4%	15,6%	4,6%	3,1%	7,6%
Deventer	1455	1455	74,6%	25,4%	3,1%	7,6%	14,8%
Kampen	710	710	76,8%	23,2%	9,2%	2,1%	10,6%
IJsselland	6510	6510	77,9%	22,1%	4,9%	4,2%	13,1%
Nederland	252240	252240	78,2%	21,8%	8,0%	5,2%	8,6%

Er is al wel veel informatie beschikbaar vanuit verschillende bronnen en met verschillende doelen en er komt ook steeds meer informatie beschikbaar. Zo is bijvoorbeeld op de data van CBS onlangs weer een aanvulling gekomen in de afgelopen jaren zijn hierin mooie stappen gezet.

Consequenties

Zoals hierboven geschetst ligt al een basis als we kijken naar de outcomecriteria. Tegelijkertijd hebben we ook een wens tot doorontwikkeling. Het RSJ IJsselland heeft hierin een steviger opdracht gekregen.

We hoeven als gemeenten zelf niet alle gegevens uit eigen data te halen. Het doel is dan ook om deze informatie te gaan aanvullen en te verrijken om tot een totaalbeeld te komen voor de monitoring en daarbinnen de outcomecriteria, zoals we de brede informatie/monitoring die we regionaal voor ogen hebben. We willen hierin ook een slag maken naar meer kwalitatieve informatie.

Datum 25 september 2018

We zoeken naar kennis en ervaring in de rest van het land. Op dit moment zijn veel gemeenten, veelal in regioverband, aan het zoeken hoe de outcome criteria goed te kunnen meten. Een voorbeeldregio is West Brabant West die wordt gezien als koploper waar het gaat om monitoring. Zij zijn met de inrichting van het inkoopmodel en monitoring al voor de decentralisaties begonnen. Ook bij hen staan de outcomecriteria nog op de lijst om in de komende jaren door te ontwikkelen. De VNG heeft hiervoor nog geen ondersteunend programma waarop de regio verder een beroep kan doen. Wel is er nauw contact met de regio West Brabant West om deze ontwikkeling bij hen te volgen.

Communicatie

Niet van toepassing in huidig stadium.

Vervolg

Met de vaststelling van de gewijzigde begroting voor het RSJ zijn de middelen beschikbaar gekomen om de reeds ingestarte voorbereiding voor de regionale monitoring ten uitvoer te brengen. Dit jaar wordt in de regio een basis van gemeente Zwolle gebruikt om te komen tot een basisdataset. Dit om tot einde van het jaar te komen tot de inrichting van het nieuwe monitoringsysteem dat in januari in de regio operationeel moet zijn. Dan wordt vanaf januari 2019 verder gewerkt aan de doorontwikkeling van de monitoring. Outcomecriteria maken hier onderdeel vanuit.

De regionale monitoring dient een breder doel. Naast het zicht dat we als gemeente willen hebben op outcome-indicatoren en beleidsinformatie, moet de monitor ook voorzien in managementinformatie om nog beter invulling te kunnen geven aan het contractmanagement. Dit om met als hoger doel in brede zin te streven naar sturing op kwaliteit en resultaten. Conform de keuzes die eerder zijn gemaakt in het regionale visiedocument, keuze voor het inkoopmodel, de wijziging in de opdracht voor het RSJ IJsselland en vaststelling van de gewijzigde begroting.

Openbaarheid

De informatie in deze nota is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

besluit

Zwolle

Jaargang

Kenmerk 48846

Onderwerp Beantwoording toezegging Outcomecriteria

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 25-09-2018

besluit:

Aldus besloten in de openbare vergadering van 26 november 2018,

de voorzitter,

de griffier,